

Портрет Доріана Грея (стислий переказ)

Оскар Уайльд

Лорд Генрі зайшов до свого приятеля, художника Безіла Голуорда, який писав портрет юного красеня Доріана Грея.

Краса юнака надзвичайна. Голуорд не хоче, щоб лорд Генрі бачив Доріана, бо лорд Генрі з його цинічним та парадоксальним мисленням дуже погано на всіх впливає. Але зустріч лорда з юнаком все ж сталася — якраз у майстерні художника. Генрі каже юнакові, що цінувати треба тільки юність та красу. Доріан у розпачі: його краса зав'яне! Залишиться тільки на портреті! О, якби портрет старішав замість нього!

Лорд Генрі не утримується від спокуси впливати на Доріана, адже так цікаво зробити з цього втілення вроди титана. Чи... забавку?

Від художника Доріан одержує свій портрет, який займає почесне місце у його колекції красивих речей. З часом юнак починає все більше спілкуватися з лордом Генрі.

Доріан розповідає лордові про своє перше кохання. Лорд висміює думки про те, що кохання може бути вічним, або хоч би досить тривалим. Вірність, мовляв, просто летаргія звички та брак уяви.

Юнак каже, що його обраниця — сімнадцятирічна надзвичайно вродлива акторка у маленькому театрі — Сібіл Вейн. Вона ще й талановита — навіть у неотесаної публіки Сібіл пробуджує тонкі почуття.

Але коли Доріан веде до театру лорда Генрі та Безіла, їх прикро вражає бліда та неприродна гра Сібіл. Вистава безнадійно провалилася. Що ж сталося?

До зустрічі з Греєм Сібіл жила тільки мистецтвом. Та ось покохала — щиро та віддано. А мистецтво — лише бліда тінь кохання. Вона не може вже грати на сцені, вона хоче тільки справжніх почуттів. Грей відштовхує дівчину, не зважаючи на її благання. Вона вже не збуджує його уяви.

Коли Доріан повернувся додому після блукань нічним Лондоном, він побачив, що вираз обличчя на портреті змінився: біля уст з'явилася складка жорстокості. Невже справдилося його бажання? За кожен гріх, що вчинить Доріан, лягатиме пляма ганьби на портрет... Що в душі — те на портреті. Юнак жахнувся. Він вирішує повернутися до Сібіл, але пізно: дівчина наклала на себе руки.

Лорд Генрі втішає юнака: ця дівчина майже не жила, бо вона була тільки сопілкою для п'єс Шекспіра. Коли не жила, то й не померла. Треба шукати нових пригод, нових почуттів.

Доріан відчуває, що згоден з лордом. Досить каяття! Він буде вічно вродливий, вічно дужий. А портрет... Портрет він сховає у маленькій окремій кімнаті.

Підступний приятель продовжує розбещувати Доріана. Лорд дає йому книжку про

пригоди якогось молодого парижанина, що, так би мовити, подорожував усіма шляхами гріхів світу. Книга зачарувала Доріана. Він почав вести безчесне життя, спілкувався із загадковими темними особами, божевільна жага насолоди гнала його до неймовірних та огидних пригод, але у суспільстві не могли повірити, що він такий нищий та сластолюбний, бо незворушна ясність його обличчя доводила, що він невинний. Ніхто ж не знав, що портрет у кімнаті ставав дедалі огиднішим, він уже викликав відразу у того єдиного чоловіка, що міг його бачити — у самого Доріана.

Але й світським життям той вічний юнак не збирався нехтувати, він улаштовував обіди, куди запрошував шановних гостей та славетних музик. Усе було дуже вишукане, навіть бездоганне: срібло, посуд, скатертини, екзотичні квіти, витвори мистецтва. Відразу можна було відчувати, що людина, мешкаючи у цьому будинку, поклоняється Красі. Одягався Доріан як справжній денді, усі інші чепуруни намагалися наслідувати його, але він залишався неперевершеним.

Доріан Грей у житті сповідував новий гедонізм — вміння насолоджуватися, розкошувати кожною миттю життя, не засмучуючи себе ніякими самозапереченнями, ніякими докорами сумління. Доріан вивчав дію на людей таємничих трав, збирав екзотичні музичні інструменти та коштовне каміння — усе це давало йому чуттєву насолоду, таку ж, як і під час вештань по наймерзенніших кублах Лондона.

Але іноді ним оволодівав холодний жах. Він кидав веселощі та мчав упевнитися, що у таємну кімнату ніхто не зазирнув. Що ніхто не побачив того клятого портрета!

Дехто із шляхетних людей почав обминати його. Жінки, що кохали його до безтями, знехтувавши пристойність та громадську думку, блідли з сорому, як тільки Доріан Грей входив до кімнати.

Цьому вічному юнакові вже виповнялося тридцять вісім років. Напередодні дня народження, дев'ятого листопада, до нього завітав Безіл Голуорд, автор портрета, щоб попрощатися перед від'їздом до Парижа і розпитати свого колишнього друга про ті чутки, що нагромаджуються навколо його імені.

Кажуть, що спілкування з Доріаном руйнує долі чоловіків та жінок. Але ж художник знає, що нечиста душа відбивається у зовнішності. А за зовнішністю Доріана ніяк не можна сказати, що він зіпсований, розпусний та безчесний.

Доріан відкриває митцю свою таємницю: показує портрет.

Бридотно вишкірене обличчя ще зберігає частинку чудесної вроди, але викликає тільки презирство та огиду.

— Ви ж казали мені, що знищили картину! — кричить Безіл.

— Я помилився. Вона знищила мене.

Раптом у Доріані спалахнула дика лють. Він схопив ніж та вбив свого колишнього друга, вбив того, хто створив його портрет.

Спливав час. Не вбивство художника пригнічувало Доріана — смерть душі у власному тілі засмучувала його. Грей сам спалив валізу та пальто вбитого, щоб ніхто не здогадався про вбивство. Але душа, душа...

Грей навіть намагався зробити щось добре, але це було тільки лицемірством.

Нарешті він вирішив знищити портрет. Схопив ножа (того ж, яким убив художника) та встромив його в портрет. Почувся передсмертний крик та глухий стукіт.

Люди, що прийшли нагору, побачили портрет господаря — в усьому блиску його чарівної юності та вроди. А на підлозі з ножем у грудях лежав якийсь мрець у вечірньому костюмі. Весь у зморшках, змарнілий, аж погляд вернуло. І лише побачивши персні у нього на пальцях, слуги упізнали, хто це.